

ACADEMIA ROMÂNĂ

**INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”**

**STUDII DE ISTORIE
A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI
VOL. XI**

LUCIAN BLAGA, 120 DE ANI DE LA NAȘTERE

Coordonarea și îngrijirea ediției:

**MIHAI POPA, MONA MAMULEA,
VIOREL CERNICA, TITUS LATES**



**EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
București, 2015**

CUPRINS

I. LUCIAN BLAGA, 120 DE ANI DE LA NAȘTERE

1. FILOSOFIA CULTURII

(coord. MIHAI POPA)

Alexandru Surdu , Ondulațiunea universală și sufletul românesc	11
Ion Dur , Filosofia lui Blaga: între alianțe și limbaj	19
Eugeniu Nistor , Aspecte ale fenomenului religios în opera filosofică a lui Lucian Blaga ...	32
Mihai Popa , Creația tradițională și identitatea românească. Reflecții pe marginea lucrării <i>Orizont și stil</i> a lui Lucian Blaga	45

2. EPISTEMOLOGIE

(coord. MONA MAMULEA)

Mircea Flonta , O voce care nu a fost auzită: Lucian Blaga și reorientarea istorică a filosofiei științei	53
Ioan Biriș , Lucian Blaga despre rolul metodologic al analogiei în formarea conceptelor	65
Constantin Stoescu , Critica făcută de Stăniloae teoriei lui Blaga despre cunoașterea prin revelație	78
Mona Mamulea , Realitatea se întoarce: O presuposiție a lui Blaga despre raportul cunoaștere–realitate.....	90

3. METAFIZICĂ ȘI COSMOLOGIE

(coord. VIOREL CERNICA)

Vasile Muscă , Metafizica lui Lucian Blaga în ipostaza unui „nou început”	99
Ionuț Isac , Contra-mitul „paradisului tragic”. Despre tâlcul metafizic al cenzurii transcendente.....	109
Cornel-Florin Moraru , Negația la Mircea Vulcănescu și cunoașterea luciferică blagiană. Întâlnirea a două orizonturi de interpretare a ethosului românesc.....	121
Ioan Drăgoi , Poziția lui Lucian Blaga față de fenomenologie	131

4. BLAGA ÎN TRADUCERE

(coord. MIHAI POPA)

Rainer Schubert , Despre ce înseamnă a traduce filosofia lui Blaga în germană. Mărturia unui traducător austriac (traducere din limba germană de Mihai-Andrei Todoca).....	143
---	-----

Michael S. Jones , Lucian Blaga despre diferența dintre culturile minore și cele majore [cu un fragment din <i>Ființa istorică</i> , capitolul 3] (traducere din limba engleză de Ovidiu G. Grama)	155
<i>Monografii, volume colective și antologii dedicate filosofiei lui Lucian Blaga</i> (Titus Lates).....	165

II. CATEGORII ALE FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI

(coord. MONA MAMULEA)

Teodor Dima , Antinomii metodologice în epistemologie.....	171
Viorel Cernica , Categorie, concept intercultural și experiență filosofică	176
Constantin Aslam , Interculturalitatea, între practici filosofice reale, percepții cultural-ideologice și evaluări metafilosofice. Studiu de caz: trăirea și trăirismul	185

III. MĂRTURII

Marin Diaconu , Emil Cioran și Bucur Țincu [mărturii și documente]	195
---	-----

IV. RESTITUIRI

(coord. TITUS LATES)

Dumitru Isac , Lucian Blaga, filosof al culturii (text inedit)	203
Constantin Noica , Pentru o teorie a câmpurilor logice	213
Dragoș Popescu , Studiu introductiv. Categorie, câmp, undă și semnificația contemporană a logicii	215
Notă asupra ediției	226
C. Noica , Pentru o teorie a câmpurilor logice (text inedit)	227
Index de termeni noicieni.....	268

V. SEMNAL

<i>Istoria filosofiei românești în anul 2014</i> (bibliografie de Titus Lates)	271
--	-----

CONTENTS

I. LUCIAN BLAGA, 120 YEARS SINCE BIRTH

1. PHILOSOPHY OF CULTURE

(editor: MIHAI POPA)

Alexandru Surdu , Universal undulation and the Romanian soul.....	11
Ion Dur , Blaga's philosophy – in-between alliances and language.....	19
Eugeniu Nistor , Aspects of the religious phenomenon in Blaga's philosophy.....	32
Mihai Popa , Traditional creation and the Romanian identity. Reflections upon Lucian Blaga's <i>Orizont și stil</i> (Horizon and style).....	45

2. EPISTEMOLOGY

(editor: MONA MAMULEA)

Mircea Flonta , A voice that wasn't heard: Blaga and the historical shift in the philosophy of science.....	53
Ioan Biriș , Lucian Blaga on the methodological role of analogy in the building of concepts.....	65
Constantin Stoenescu , Stăniloae's criticism on Blaga's theory of knowledge by means of revelation.....	78
Mona Mamulea , Reality is coming back: Blaga's hidden hypothesis concerning the relationship between knowledge and reality.....	90

3. METAPHYSICS AND COSMOLOGY

(editor: VIOREL CERNICA)

Vasile Muscă , Blaga's metaphysics as a "new beginning".....	99
Ionuț Isac , The "tragic paradise" counter-myth. on the metaphysical wisdom of the transcendent censorship.....	109
Cornel-Florin Moraru , Negation in Vulcănescu's papers and Blaga's luciferian knowledge. The meeting of two interpretative horizons of the Romanian ethos.....	121
Ioan Drăgoi , Lucian Blaga's perspective on phenomenology.....	131

4. BLAGA IN TRANSLATIONS

(editor: MIHAI POPA)

Rainer Schubert , On what means to translate Blaga's philosophy in German. The testi- mony of an Austrian translator.....	143
---	-----

Michael S. Jones , Lucian Blaga on the difference between minor and major cultures – with an excerpt from the third chapter of <i>Ființa istorică</i> [translated from English by Ovidiu G. Grama]	155
Monographs, edited volumes, and anthologies on Lucian Blaga’s philosophy (<i>a bibliography by Titus Lates</i>)	165

II. CATEGORIES IN THE ROMANIAN PHILOSOPHY

(editor: MONA MAMULEA)

Teodor Dima , Methodological antinomies in epistemology	171
Viorel Cernica , Category, intercultural concept, and philosophical experience	176
Constantin Aslam , Interculturality, between actual philosophical practices, cultural-ideological perceptions, and metaphysical assessments. Case study: experience, and <i>Weltanschauung</i> based on experience	185

III. TESTIMONIALS

Marin Diaconu , Emil Cioran and Bucur Țincu [testimonials and documents]	195
---	-----

IV. RESTITUTIO

(editor: TITUS LATES)

Dumitru Isac , Lucian Blaga, philosopher of culture (inedited)	203
Constantin Noica , For a theory of logical fields	213
Dragoș Popescu , Introduction. Category, field, wave and the contemporary meaning of logic	215
Note on the edition	226
C. Noica , For a theory of logical fields (inedited)	227
Index of Noica’s terms	268

V. REFERENCES

The history of Romanian philosophy in 2014 (<i>a bibliography by Titus Lates</i>)	271
---	-----

ISTORIA FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI ÎN ANUL 2014

LUCRĂRI COLECTIVE

- Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. X: *Teme ontologice: existență, ființă, realitate*, coord.: Viorel Cernica, Mona Mamulea, Titus Lates, Mihai Popa, ed. îngrijită de Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2014.
- Simpozionul național „Constantin Noica”*, ediția a VI-a: *„Concepte deschise”*, coord. Alexandru Surdu, ed. îngrijită de Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2014.
- Bucharest School in Analytic Philosophy: an Anthology*, ed. Ilie Pârvu, foreword by Mircea Dumitru, București, Editura Universității din București, 2014.
- Filosofia lui P. P. Negulescu. Reconsiderări istorice*, coord.: Georgeta Marghescu, Viorel Cernica, București, Editura Universității din București, 2014.
- Hermeneutica ideii de filosofie românească*, coord. Constantin Aslam, Viorel Cernica și Oana Șerban, București, Editura Universității din București, 2014.
- Noi perspective în opera lui Ștefan Zeletin*, coord. Ionuț Horeanu și Horea Vicențiu Pătrașcu, pref. Horea Vicențiu Pătrașcu, Iași, Junimea, 2014.

CĂRȚI DE AUTOR

- Mihai Gheorghiu, *Reversul istoriei. Eseu despre opera lui Mircea Eliade*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2014.
- Gabriel Hasmațuchi, *Structuri filosofice în scrierile lui Nichifor Crainic*, pref. Ion Dur, Sibiu, ELBS (Editura Universității „Lucian Blaga”), 2014.
- Moshe Idel, *Mircea Eliade. De la magie la mit*, trad. de Maria-Magdalena Angheliescu, Iași, Polirom (Plural M), 2014.
- Adrian Michiduță, *Pagini despre filosofia românească*, Craiova, Aius Printed (Biblioteca de filosofie românească), 2014.
- Ștefan Munteanu, *Mihai Eminescu's contribution to the philosophy of law*, Lambert Academic Publishing, 2014.
- Mircea Muthu, *Studii de estetică românească*, ed. a 2-a rev., Cluj-Napoca, Editura Limes, 2014.
- Eugeniu Nistor, *Lucian Blaga – filosof al culturii. Eseuri*, Târgu-Mureș, Editura Ardealul, 2014.
- Horia Pătrașcu, *Terapia prin Cioran. Forța gândirii negative*, pref. de Doina Uricariu, Editura Trei, 2014.
- Eugen Simion, *Cioran. O mitologie a nedesăvârșirilor*, București Editura Tracus Arte, 2014.
- Ciprian Iulian Șoptică, *Gândirea dogmatică în gnoseologia lui Lucian Blaga*, Alba-Iulia, Editura Gens Latina, 2014.

EDIȚII ÎNGRIJITE

- Dumitru Cristian Amzăr, *Rânduiala ființei românești. Studii de morfologie culturală*, ed. îngrijită de Dora Mezdrea, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2014.

- Vasile Băncilă, *Opere*, vol. IX: *Sistem de filosofie. 4. Filosofia religiei. Filosofia sărbătorii*, ed. îngrijită de Dora Mezdrea, Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei, 2014.
- Simion Bărmuțiu, *Metafizica*, ed. îngrijită și ed. critică de Eugen S. Cucerzan și Ionuț C. Isac după un manuscris inedit, st. introductiv și glosar de termeni de Eugen S. Cucerzan, note de subsol și postfață de Ionuț C. Isac, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2014.
- Mircea Djuvara, *Fundamentul fenomenului juridic. Reflecții asupra principiilor logice ale cunoașterii juridice*, Craiova, Aius, 2014.
- Mircea Florian, *Metafizica*, ed. critică, text stabilit, st. introductiv, note și comentarii de Adrian Michiduță, Craiova, Aius (Biblioteca de filosofie românească), 2014.
- B.P. Hasdeu, *Sic cogito. Ce e viața? – Ce e moartea? – Ce e omul?*, ed. critică de I. Opreșan, București, Editura Vestala, 2014.
- Dumitru Isac, *Cunoaștere și transcendență*, ed. îngrijită de Ionuț Isac, st. introductiv de Virgil Ciomoș, postf. Anton Adămuț, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2014.
- I.A. Rădulescu-Pogoneanu, *Viața și filosofia lui Vasile Conta*, trad. Adriana Cîrța, ed. îngrijită și st. introductiv de Adrian Michiduță, Craiova, Aius (Biblioteca de filosofie românească), 2014.
- D.D. Roșca, *Opere filosofice*, vol. III, ed. îngrijită de Vasile Muscă, București, Editura Academiei Române, 2014.
- Liviu Rusu, *Opere*, vol. V: *Eschil Sofocle, Euripide*, ed. îngrijită de Dorina Modola, st. introductiv de Vasile Voia, București, Editura Academiei Române, 2014.
- Petre Țuțea, *Scrieri filosofice*, vol. III: *Bios*, pref. Mircea Coloșenco, București, Diana Press, 2014.

VOLUME OMAGIALE

- Cercetări logico-filosofice. Omagiu profesorului Constantin Grecu la împlinirea vârstei de 75 de ani*, coord. Cristian Măduța, Arad, Editura „Vasile Goldiș” University Press, 2014.

MĂRTURII

- Valer Popa, *Lucian Blaga – profesorul: omagiul unui fost student*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2014.
- Întâlniri cu Cioran*, vol. IV, culegere realizată de Marin Diaconu, București, Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2014.
- Modelul cultural Noica*, vol. III, culegere alcătuită de Marin Diaconu, București, Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2014.
- Alexandru Mironescu, *Admirabila tăcere. Jurnal (2 iulie 1967–29 septembrie 1968)*, Cluj-Napoca, Editura Eikon (Arhiva Rugului Aprins), 2014.
- De la filosofie la psihanaliză și retur: dialoguri cu Vasile Dem. Zamfirescu*, consemnate de Leonid Dragomir, București, Editura Trei, 2014.

BIBLIOGRAFII

- Dimitrie Gusti 1880–1955. Cronologia vieții și operei*, București, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”, 2014.

[TITUS LATES]